

พัฒนาสถาปัตยกรรมเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านภูมิปัญญา
และวัฒนธรรมท้องถิ่น : ตำบลชะแล้ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสงขลา

งามเพชร อัมพรวัฒนพงศ์^๑ และพิชญ์ อนุชาญ^๒

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาชุมชนชะแล้ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดสงขลา ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมไปถึงอนุรักษ์มรดกทางสถาปัตยกรรมที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของชุมชน โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลภาคสนาม เช่น สัมภาษณ์ การจดบันทึก การสังเกต และถ่ายภาพ เพื่อนำมาวิเคราะห์และสังเคราะห์สู่การออกแบบ ภายใต้แนวทางการอนุรักษ์ที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและบริบทของชุมชน ประกอบกับหลักการและทฤษฎีในการออกแบบ โดยการออกแบบแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนคือ ผังเส้นทางการเรียนรู้ และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกและประกอบเส้นทาง (Street Furniture)

ผลการวิจัยในการพัฒนาชุมชนให้แหล่งเรียนรู้ มีแนวคิดในการออกแบบที่สอดคล้องกับภูมิปัญญาท้องถิ่นและบริบทพื้นที่ในชุมชน มีชิ้นงานดังนี้ (๑) ผังเส้นทาง ๑ ผัง ซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนการเรียนรู้หลักๆคือ ด้านภูมิปัญญา ด้านประวัติศาสตร์ และด้านผลิตภัณฑ์ชุมชนและชมรมผู้สูงอายุ (๒) แผ่นพับการเรียนรู้ (๓) อุปกรณ์อำนวยความสะดวกและประกอบเส้นทาง (Street Furniture) ประกอบด้วย ป้ายเรียนรู้, ป้ายบอกทาง, กระจ่างต้นไม้, ถังขยะ, ไฟทางเดิน, ที่นั่ง

คำสำคัญ: ภูมิปัญญาพื้นถิ่น, วัฒนธรรมท้องถิ่น, เส้นทางการเรียนรู้, ชุมชนชะแล้

^๑ อาจารย์ สาขาสถาปัตยกรรมและผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
อ.เมือง จ.สงขลา

^๒ อาจารย์ สาขาสถาปัตยกรรมและผังเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
อ.เมือง จ.สงขลา

Architectural development for learning resources the wisdom : Chalae Sub-districts, Singhanakhon District, Songkhla Province

Ngampetch Ampornwatanapong¹ and Phitsanu Anucharn²

Abstract

The purposes of the present study were to develop Chalae community in Singhanakhon, Songkhla to be a cultural and local wisdom learning center, and to conserve the valuable architectural heritage of the community. The data were collected through field survey methods such as interview, note-taking, observation, and photographs. The obtained data were analyzed and synthesized in order to develop a design harmonizing local wisdom and context with design principles and theories. The design comprised of 2 parts— learning wisdom route and street furniture.

The study led to the following pieces of work; (1) learning wisdom route including 3 learning principles—wisdom, history, and community products and elderly club, (2) learning leaflet, (3) street furniture of information board, directional sign, flowerpot, litter bin, Path light, seat.

Keywords : Local wisdom, Local culture, learning wisdom route, Chalae

¹ Department of Architecture and Planning, Faculty of Architecture Rajamangala University of Technology Srivijaya, Mung, Songkhla

² Department of Architecture and Planning, Faculty of Architecture Rajamangala University of Technology Srivijaya, Mung, Songkhla